

FOTODOKUMENTAČNÁ SPRÁVA

Z REALIZÁCIE AKTIVÍT PROJEKTU

ITMS 312041G460

Programy pre deti a mladých ľudí na sídlisku Kopčany

za monitorovacie obdobie január – december 2020

STRUČNÝ POPIS PROJEKTU

Projekt *Programy pre deti a mladých ľudí na sídlisku Kopčany* sa zameriava na prioritnú os č.4-Sociálne začlenenie so špecifickým cieľom - Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť. Prostredníctvom hlavnej aktivity a podaktivitami prispieva k podpore oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na vykonávanie programov a odborných metód práce. Udeje sa tak formou výkonov opatrení v otvorenom prostredí na sídlisku Kopčany a formou skupinových klubových aktivít; vzdelávacích; stimulačno-vzdelávacích programov; výchovno-rekreačných; jednorazových a komunitných aktivít.

Aktivity sú zamerané na podporu riešení náročných situácií detí a mladých ľudí v rodine, v škole, na pomoc pri riešení výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch, rozvoj životných a sociálnych zručností. Včasné riešenie problémov pomáha predchádzať vyňatiu dieťaťa z rodiny. Zvyšovanie dostupnosti aktivít a rozvoj zručností znižuje riziko sociálneho vylúčenia detí a plnoletých a pomáha prekonávať jeho dopady. V rámci projektu sa zameriavame na zvýšenie intenzity výkonu opatrení v rámci už realizovaných programov pre klientov.

MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ

Hodnota ročného merateľného ukazovateľa za rok 2020 dosiahla hodnotu 71. Toto číslo predstavuje počet klientov, ktorý využili ponúkané služby v danom roku (v mesiacoch január - december 2020). Aj kríza spojená s ochorením COVID-19 v roku 2020 ukázala, že hlavný cieľ osi - prechod z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú sa v projekte úspešne implementuje. Deti a mladí ľudia, resp. mladé rodiny vedeli vyhľadať pomoc priamo v komunite, vďaka nízkoprahovosti a dostupnosti našich služieb. Pomohli sme im zorientovať sa v zložitej situácii, pomáhali sme im zabezpečiť základné potreby, či vysvetľovali ich možnosti pri náhlom výpadku príjmu. Najmä sme sa však oba mesiace venovali prevencii voči COVID 19. Zabezpečením ochranných pomôcok a podporou aktivizácie komunity pri ich vlastnej výrobe, ako aj vysvetľovaním hygienických opatrení deťom a ich rodinám sme zvyšovali ochranu zdravia celej komunity. Ako vidieť aj z merateľných ukazovateľov počas núdzového stavu sme pracovať neprestali, práve naopak narástol počet klientov, ktorí sa na nás s dôverou obracali. Rozvojovými a zážitkovými aktivitami pre deti a mládež sme tiež prispeli k prevencii psychického zdravia a budovaniu psychickej odolnosti na nasledujúce obdobie. Vzdelávacími programami sme poskytli možnosť dobehnúť zameškané učivo, ale i rozvíjať školské zručnosti.

Hodnota kumulatívneho merateľného ukazovateľa za celé obdobie projektu 2017-2020 dosiahla hodnotu 119. Toto číslo hovorí o tom, koľko detí a mladých ľudí mohlo vďaka realizácii projektu vyhľadať nízkoprahové programy ponúkané na sídlisku Kopčany. Pri práci s deťmi a mladými ľuďmi je dôležitá najmä dlhodobá a systematická práca - **preto je skvelé, že projekt má 4-ročné trvanie a klienti vedia a môžu využiť ponúkané služby dlhodobo a vyhľadať pomoc v prípade núdze a potreby.** Počas 3 monitorovacích období 2017-2020 dosiahol **kumulatívny merateľný ukazovateľ** hodnotu **119**. To znamená, že sa nám podarilo už tento rok naplniť **stanovený merateľný ukazovateľ na 4 ročné obdobie projektu na viac ako 100%**. Za tento úspech môže naša dlhoročná prítomnosť v komunite, dostupnosť a nízkoprahové nastavenie ponúkaných programov, profesionalita a z nej prameniaca vybudovaná dôvera komunity. Nových klientov teda často privedú sami ľudia z komunity a s dôverou im odporúčajú naše programy a poskytované služby. Taktiež v komunite realizujeme aktivity na zviditeľnenie našich programov, a informujeme tak o nich komunitu potencionálnych klientov (ktorí sa na sídlisko Kopčany prísťahovali). Vzhľadom na tento fakt veríme, že aj v období po ukončení realizácie hlavnej aktivity projektu prispeje vybudovaná dôvera a naša dlhoročná činnosť k udržaniu špecifického cieľa výzvy: Sociálne začlenenie so špecifickým cieľom - Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

HLAVNÉ AKTIVITY PROJEKTU

V rámci výkonu hlavnej aktivity projektu - Podpora výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prirodzenom rodinnom prostredí, vykonávanej prostredníctvom jednotlivých podaktivít sme za monitorovacie obdobie projektu (január - december 2020) zaznamenali viac ako 2500 kontaktov s klientami. Prostredníctvom programu, zabezpečujeme kontinuitu služieb, ktoré poskytujeme, ale zároveň dbáme aj na ich **vývin a rozšírenie**.

V rámci programu poskytujeme nízkoprahové služby, ktoré sú ľahko dostupné, bez prekonávania bariér pre deti, mladých ľudí a dospelých. Aj v roku 2020 sme pokračovali v poskytovaní výkonov opatrenia v otvorenom prostredí (tzv. služby terénnej sociálnej práce), ktoré sme realizovali dva-krát do týždňa. V rámci služieb terénnej sociálnej práce, okrem poskytovania odborného poradenstva a konzultácii, tiež poskytujeme aktivity pre zmysluplné trávenie voľného času pre deti a mladých ľudí. V roku 2020 sme ako nový prvok začlenili do terénnej práce aj distribúciu ochranného materiálu a dezinfekcie, preventívne opatrenia v rámci covid-19, rozhovory a stratégie práce zamerané na zvládanie a znižovanie napätia v domácnostiach počas izolácie. **Realizovali sme prieskum potrieb zacielený na rodiny**, výsledkom ktorého bola identifikácia aktuálnych problémových oblastí dôsledkom pandémie, ako napr. strata príjmu a hľadanie práce či nemožnosť zabezpečiť online vyučovanie detí. Na základe zistených potrieb sme nastavili fungovanie individuálneho poradenstva v klube.

Zameraním sa na skupinové športové aktivity, podporujeme v deťoch súdržnosť, schopnosť dodržiavať pravidlá, toleranciu a spoluprácu. Požičiavaním voľnočasového materiálu sprístupňujeme deťom a mladým ľuďom možnosti, ktoré sú bežne pre ich rovesníkov dostupné a zároveň podporujeme v nich pocit zodpovednosti za materiál a šetrné zaobchádzanie ním. Počas letných prázdnin sme zabezpečovali deťom aj extra aktivity v otvorenom prostredí v rámci ktorých sme podporili zmysluplné trávenie voľného času. V čase prísnejších opatrení sme sa učili s deťmi hrať bezdotykové hry a športy, resp. sa zameriavali na individuálne športové aktivity. So staršími deťmi sme vykonávali športovú aktivitu hrania plážového volejbalu. Tým sme podporili mobilitu detí, poskytli možnosť nadviazať vzťahy s deťmi z iného prostredia a rozširovali obzor ich možností v čase uvoľnených opatrení.

Počas školského roka sme v rámci vnútorných priestorov centra poskytovali vzdelávacie aktivity: predškolskú prípravu, tzv. doučovanie a skupinové programy, rozdelené podľa veku detí. Pri vzdelávacích aktivitách vytvárame pokojný a podnecujúci priestor na

prípravu detí do školy pod individuálnym vedením pracovníkov a pracovníčok. Venujeme sa vypracovaniu domácich úloh a precvičovaniu preberaného učiva, ale i rozvoju komunikačných a sociálnych zručností. Aktivita prebieha 2x týždenne a je zameraná nielen na deti s poruchami pozornosti a špecifickými poruchami učenia, ale aj deti so zníženou motiváciou plniť si školské povinnosti, čo sa hlavne u staršej mládeže spája aj s výberom profesie a budúceho zamerania. V rámci tejto aktivity sa tiež venujeme aj finančnému vzdelávaniu a vzdelávaniu v počítačovej gramotnosti, pričom na tieto vzdelávania máme vypracovanú metodiku a pracovné postupy pri tvorbe ktorých sme brali ohľad na individuálne potreby a schopnosti detí a mládeže, ktoré vzdelávacie aktivity navštevujú. Jeden krát do týždňa cez školský rok a intenzívne týždeň počas prázdnin je vytvorený priestor pre predškolákov, ktorým pomáhame získať zručnosti ktoré sú potrebné pri nástupe do prvého ročníka. Počas mimoriadnych pandemických opatrení sme vzdelávacie aktivity zabezpečovali pre menší počet klientov z dôvodu bezpečnosti, ale rozšírili túto službu časovo. Náhradne sme poskytovali pomoc s domácim učením online a podporu tlačením školských materiálov, možnosťou využitia počítačov a internetu. Táto služba bola využívaná takmer na dennej báze.

Skupinové programy prebiehali 3 základné, zvlášť pre deti vo veku 6-10, 10-13, 13-20 rokov. V mesiacoch marec-máj sme skupinové aktivity presunuli alternatívne do online prostredia a realizovali ich formou individuálnych konzultácií, počas letných mesiacov v exteriéri vo forme letného športového klubu pre vekovú kategóriu 12+. Od septembra sme opäť otvorili skupinové programy v klube. Intenzívne sme sa zamerali na deti a mládež staršie ako 11 rokov, keďže práve 2.stupeň ZŠ mal počas roka najviac obmedzený prístup ku klasickej školskej výuke. Cieľom uskutočnených skupinových aktivít bolo sprístupnenie možností kvalitného trávenia voľného času, individuálne rozhovory a prevencia, špecificky v oblasti ochrany pri sexe a užívaní návykových látok.

Významným prvkom boli výchovné programy a komunitné aktivity v rámci, ktorých sme sprostredkovali deťom a dospelým zážitky, s ktorými sa ich rovesníci bežne stretávajú a podporili tak získavanie dôležitých životných skúseností, rozvíjanie životných a sociálnych zručností prostredníctvom zážitkového učenia. Prostredníctvom voľnočasových a preventívnych aktivít, sprostredkujeme deťom a mladým ľuďom možnosť spoznať rôzne možnosti, ktoré v živote majú. Umocňujeme ich, aby vedeli, že vlastným úsilím majú vplyv na dosiahnutie lepšej životnej úrovne a dokážu tak ovplyvniť nie len svoj vlastný život, ale aj život ďalších generácií. V roku 2020 sa nám počas letných prázdnin podarilo realizovať 2 viacdňové

pobyty skupinou 10-13 a 13-20 ročných. Takto nadobudnuté zážitky a posilnené vzťahy s pracovníkmi sú dôležité pre našu prácu s mládežou počas celého ďalšieho roka.

V rámci projektu sme sa chceli čoraz viac zamerať aj na **individuálnu prácu** s klientmi/kami, na riešení ich životnej situácie a na vytváraní podpornej siete. Individuálnu prácu sme zintenzívnili. Počas realizácie projektu evidujeme aktuálne individuálne karty pre 119 klientov/tiek. Sú to klienti/ky, s ktorými pracujeme najintenzívnejšie, sledujeme ich vývin, ako aj nami poskytnuté intervencie pre potreby daného klienta/ky. Interne sme si určili, ktorá odborná pracovníčka má daného klienta prideleného, tým sme zabezpečili efektívnejšiu prácu s klientom. Pracovníčka, ktorá daného klienta má prideleného, sleduje jeho prípad, spisuje jeho klientsku kartu, navrhuje riešenia na tímových plánovaniach opatrení. Týmto systémom sa zvýšila adresnosť práce s klientmi/kami. Výsledkom je nadviazaný vzťah pracovníka/čky s klientom/kou a jeho/jej osobný posun, ako aj motivácia k zlepšeniu kvality života. Práve tento posun bol možný vďaka rozšíreniu personálnych kapacít.

V rámci individuálneho poradenstva sme sa odrazili od výskumu potrieb a zamerali sa aj na podporu rodín formou **materiálnej pomoci**. Poskytovaný materiál zahŕňal potraviny, drogériu, ochranný materiál a dezinfekciu. V mesiacoch marec - jún sme poradenstvo realizovali 2x týždenne so zameraním na rodiny v kríze spôsobenej pandémiou. Oblasť zamerania boli ako základné sociálne a právne poradenstvo, tak i riešenie výchovných a rodinných ťažkostí. V dôsledku intenzívnej individuálnej práce s klientmi sme v roku 2020 poskytli 15 krát krízovú intervenciu. Komplexnú a intenzívnu prácu sme realizovali s niekoľkými rodinami formou individuálnej práce s viacerými členmi na rôznych úrovniach a cieľoch, podľa veku a potreby.

VÝKON OPATRENÍ V OTVORENOM PROSTREDÍ

§11 ods. 1 písm. f) program zameraný na odstránenie alebo zredukovanie negatívnych vplyvov prostredia a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu

Pracovníci a pracovníčky Ulity sú k dispozícii klientom na sídlisku Kopčany na miestach, kde sa bežne stretávajú a trávia voľný čas. Aktívne ich oslovujú s ponukou poradenských a voľnočasových služieb. Tieto aktivity slúžia na aktívne vyhľadávanie a udržiavanie kontaktu s cieľovou skupinou. Ciele aktivity:

- Podpora zmysluplného trávenia voľného času (zapožičanie materiálu na voľnočasové aktivity, pomoc pri organizovaní rôznych hier a súťaží)
- Pomoc pri nadobúdaní sociálnych kompetencií, rozvoj životných zručností
- Pomoc v náročných situáciách prostredníctvom konzultácií alebo poradenských rozhovorov (školská dochádzka a prospech, vrstovnícke vzťahy, vzťahy v rodine a pod.)
- Sekundárna prevencia sociálno-patologických javov (užívanie návykových látok, krádeže a pod.)
- Sprostredkovanie informácií a kontaktov na pomáhajúce inštitúcie (sociálne, právne, zdravotné a pod.), distribúcia edukačných materiálov
- Podpora svojpomocných aktivít a participácie na živote sídliskovej komunity

Metódy a aktivity:

Počas výkonov opatrení v otvorenom prostredí sú využívané atraktívne voľnočasové aktivity (hry, kreslenie, pohybové aktivity, požičiavanie voľnočasového materiálu a športových potrieb...), ktoré deti a mladých ľudí jednak pritiahnu a zaujmú, a zároveň pomáhajú rozvíjať ich zručnosti. Počas aktivít pracovníci/čky intervenujú v prípade konfliktov medzi deťmi a podporujú ich v dodržiavaní dohodnutých pravidiel. Okrem týchto aktivít poskytujú pracovníci/čky kontakt a priestor na rozhovor o témach, ktoré mladí ľudia aktuálne riešia – formou poskytovania informácií, konzultácií alebo poradenského rozhovoru (rozlišujeme podľa dĺžky a obsahu). Tieto intervencie prebiehajú individuálne alebo v skupine.

Terénne programy v roku 2020

Služby terénnej sociálnej práce prebiehali počas roka 2-krát týždenne. V období preventívnych opatrení spojených so zamedzením šírenia vírusu COVID-19 sa počet a forma služieb menila na základe nariadení, a zároveň i potrieb klientov. Na začiatku roka bola náplň terénnej sociálnej práce rozdelená podľa

jednotlivých dní v týždni: jeden deň bol zameraný na požičiavanie hier a športového materiálu (túto ponuku využívali vo väčšej miere mladšie deti), druhý deň bol viac zameraný na poradenské rozhovory (neprebiehala požičiavanie materiálu).

V období opatrení spojených s prevenciou šírenia vírusu COVID-19 bolo náplňou terénnej sociálnej práce vytvárať priestor na rozhovory s klientmi o ich náročnej psychickej, ale i ekonomickej situácii, poskytovať im materiálnu pomoc vo forme ochranných pomôcok a zvýšiť informovanosť o vzniknutej situácii a jej dôsledkoch. Uskutočnili sme tiež prieskum potrieb medzi obyvateľmi sídliska, ktorý prebiehal prostredníctvom

dotazníka distribuovaného v tlačenej aj online podobe. Cieľom bolo identifikovať najpálčivejšie potreby v rodinách a nastaviť individuálne služby. V období oboch „vln koronakrízy“ sme sa snažili flexibilne reagovať na potreby našich klientov, dať im priestor, aby aj vďaka rozhovorom mohli ventilovať svoju frustráciu, neistotu a získali tak pocit opory na zvládnutie nepríjemnej situácie. Exteriér sídliska Kopčany bol ideálnym miestom na poskytovanie poradenských rozhovorov v období prísnych opatrení.

Letné aktivity v rámci služieb terénnej sociálnej práce

Služby terénnej sociálnej práce prebiehali dvakrát týždenne. Okrem nich sme v piatky realizovali vzdelávacie kluby na ihrisku, počas ktorých sme sa hrovou formou zameriavali na precvičovanie školských zručností. Aj týmto spôsobom sme chceli prispieť, aby počas prázdnin mali deti možnosť dobehnúť zameškané učivo, ale i rozvíjať školské zručnosti, potrebné na zvládnutie ďalšieho ročníka a mali jednoduchší návrat do školy.

Počas leta sme zorganizovali 2-krát piknik pre matky s deťmi – táto aktivita bola zameraná na matky s malými deťmi na rodičovskej dovolenke a umožňovala nadviazať kontakt pre ďalšiu poradenskú prácu. Posilňovali sme tiež aktívnu participáciu detí a mladých ľudí pri aktivitách na sídlisku a starostlivosti o svoje okolie - deti pomáhali pri požičiavaní voľnočasového materiálu,

drobných opravách alebo upratovaní ihriska. Aj keď rok 2020 neprial stretávaniu sa a upevňovaniu vzťahov medzi obyvateľmi sídliska prostredníctvom komunitných akcií, tak ako ich bežne realizujeme, podarilo sa nám uskutočniť za sprísnených opatrení aspoň niektoré: 18.5.2020 **Komunitné upratovanie** a 26.6.2020 **Športový komunitný deň**.

VZDELÁVACIE PROGRAMY

§11 ods. 1 písm. c) organizovanie alebo sprostredkovanie programov na pomoc pri riešení problémov v rodine, v škole, sociálnych a výchovných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch; písm. f) program zameraný na odstránenie alebo zredukovanie negatívnych vplyvov prostredia a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu

Ciele programu:

- rozvoj zručností a kompetencií nevyhnutných pre zvládanie školských povinností (pisateľská, čitateľská, počítačová gramotnosť a pod.),
- sprevádzanie pri príprave na školské vyučovanie, pomoc a podpora dieťaťa pri práci na školskom učive,
- zvyšovanie motivácie k učeniu sa s podporou dospelého ale i k učeniu sa v prostredí domova, osamote,
- odhaľovanie špecifických vývinových porúch učenia či porúch pozornosti a následná náprava či odporúčania práce s dieťaťom,
- osvojovanie efektívnych spôsobov učenia sa (metaučenie),
- sprístupnenie počítačov, internetu, kníh, učebných a didaktických pomôcok uľahčujúcich osvojenie učiva,
- poradenstvo a sprevádzanie rodičov či starších súrodencov pri práci s dieťaťom v domácom prostredí.

Vzdelávací program – školská príprava a pomoc s domácim učením v roku 2020

Vzdelávací program prebiehal raz týždenne, časovo oddelene pre deti, ktoré navštevujú prvý a druhý stupeň základnej školy. Táto aktivita je medzi deťmi veľmi atraktívna a potrebná. Mnohé deti, ktoré nás navštevujú, majú problémy so zvládaním učiva. Toto sa deje, z rôznych dôvodov - väčšina z nich pochádza z rodín, ktoré sa nachádzajú vo veľmi zložitej situácii a preto rodičia mnohokrát nemajú

kapacitu na individuálnu prípravu do školy so svojimi deťmi. Niektoré deti nemajú v domácom prostredí ani fyzický priestor na písanie domácich úloh, či už kvôli chýbajúcemu písaciemu stolu, alebo kvôli nedostatku súkromia atď. Bežné platené doučovanie je pre tieto rodiny finančne nedosiahnuteľné. Preto deti veľmi radi využívajú služby doučovania v našom komunitnom centre, kde sa pracovníčky individuálne venujú každému dieťaťu a kde si môžu zažiť pocit z úspechu z učenia sa.

Počas mimoriadnych pandemických opatrení sme vzdelávacie aktivity zabezpečovali pre menší počet klientov z dôvodu bezpečnosti, **ale rozšírili túto službu časovo**. Náhradne sme poskytovali pomoc s domácim učením online a podporu tlačením školských materiálov, možnosťou využitia počítačov a internetu. Deti, mladí ľudia, resp. ich rodičia mali možnosť vytlačiť si v komunitnom centre zadania úloh alebo iné materiály, či potvrdenia potrebné do školy. Keď ako to bezpečnostné opatrenia dovolili, poskytovali sme aj individuálne konzultácie k školským zadaniam, s ktorými si bez podpory nevedeli poradiť. Počas leta sme s podporou vzdelávania pokračovali v exteriéri formou Letných vzdelávacích klubov na sídlisku, ktoré boli spomenuté v texte vyššie. V septembri sme začali realizovať školskú prípravu v zaužívanej forme, neustále sme však dbali na dodržiavanie hygienických preventívnych opatrení – povinnosť dezinfekcie rúk, priestorov, nosenie rúšok a meranie telesnej teploty. **Napriek neustálym zmenám nariadení a zhoršujúcej sa situácii sme si stanovili cieľ - podporovať deti v učení a byť im nápomocní v zložitom období.** Okrem samotného doučovania, mali deti možnosť využiť pripojenie na internet, tlač materiálov potrebných na prípravu do školy, či požičať si rôzne školské pomôcky na vypracovávanie zadaní.

Stimulačný vzdelávací program - Predškolská príprava

Predškolská príprava je určená pre deti od 4 rokov a uľahčuje deťom nástup do školy, najmä pre tie, ktoré nenavštevujú materskú školu. Počas predškolskej prípravy sa deti učia základné hygienické a samoobslužné činnosti, učia sa rozlišovať a pomenovať farby, tvary a číslice, rozvíjajú si slovnú zásobu, jemnú a hrubú motoriku. Predškolská príprava pomáha vyrovnávaniu šancí detí pri nástupe do školy.

Samotná jej forma a počet detí v skupine sa odvíjal od opatrení súvisiacich s prevenciou šírenia vírusu COVID-19. V období najprísnejších opatrení sme boli nútení predškolskú prípravu pozastaviť, no hneď ako to bolo možné, flexibilne sme reagovali a prispôbili priestor i počet detí v skupine a pokračovali v aktivitách.

SKUPINOVÉ KLUBOVÉ PROGRAMY a VÝCHOVNÉ PROGRAMY

§11 ods. 1 písm. c) organizovanie alebo sprostredkovanie programov na pomoc pri riešení problémov v rodine, v škole, sociálnych a výchovných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch; písm. f) program zameraný na odstránenie alebo zredukovanie negatívnych vplyvov prostredia a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu

Hlavným cieľom programu je obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov prostredia, znižovanie dopadu znevýhodňujúcich životných podmienok v živote detí a mládeže zo sídliskovej komunity zvýšením dostupnosti voľnočasových, neformálnych vzdelávacích a preventívnych klubových aktivít. Súčasťou programu je vytvorenie priestoru pre spoločné stretávanie v bezpečnom prostredí centra (§4 ods. 1 písm. d). Ďalšími cieľmi programu sú rozvoj životných a sociálnych zručností detí a dospelých, rozvoj sebavedomia, ako aj vytvorenie priestoru pre podporu pri riešení náročných životných situácií, problémov v rodine a medziľudských vzťahoch.

Popis programu a metódy

Aktivity programu sú členené podľa veku účastníkov, aby boli v súlade so záujmami a potrebami jednotlivých vekových skupín a program mohol byť cielene zameraný na nároky spojené s daným vývinovým obdobím. Obsahová náplň jednotlivých skupín sa tak utvára každý rok, pričom kladieme dôraz na to, aby na jej tvorbe v čo najväčšej možnej miere participovali samotní klienti.

Program tvoria diskusné aktivity a sociálno-psychologické hry, hry na rozvoj životných zručností, spoznávanie seba a iných, tvorivé dielne, ale rovnako sa deti a mladí ľudia počas stretnutí môžu rozprávať o témach, ktoré ich zaujímajú či trápia, zahrať sa spoločenské hry, pracovať na počítačoch a využívať internet alebo využiť klubový priestor na relax. So zvyšujúcim sa vekom majú klienti možnosť pracovať na dlhodobých projektoch (napr. prostredníctvom tvorby participatívneho videa alebo prípravy na medzinárodné stretnutia mládeže). Podporujeme ich aj v aktívnej participácii na živote komunity cez plánovanie a realizáciu aktivít na sídlisku pre menšie deti, ich rovesníkov alebo iných obyvateľov, zapojenie sa do pomenovávania problémov lokality a revitalizácie sídliska.

Súčasťou programu sú aj jednoduché zážitkové alebo poznávacie výlety, zamerané na rozvoj zručností a nadobúdanie nových skúseností.

KLUBKÁČ - skupina pre deti vo veku 6 – 10 rokov

Na základe ohlasov komunity a vďaka finančnej podpore projektu *Programy pre deti a mladých ľudí na sídlisku Kopčany* z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje sme od septembra 2017 mohli otvoriť novú aktivitu - Klubkáč. Vytvorili

sme tak priestor aj pre najmladších školákov do 10 rokov. Každý utorok tak môžu mať školáci prísť do klubu spolu s rovesníkmi, kde sa spoločne dozvedajú ako funguje svet okolo nich. Táto aktivita v sebe skrýva tak ako voľnočasovú, vzdelávaciu aj poradenskú a prevenčnú stránku. Pre deti v tomto veku je to výborným prostriedkom pre nabudenie ich zvedavosti voči učeniu, a tiež ideálny spôsob, akým môžu tráviť svoj voľný čas a priestor kde si môžu nacvičovať aj sociálne zručnosti vytváraním nových priateľstiev a dodržiavaním pravidiel skupiny. Program na tejto aktivite je štruktúrovaný.

V prvom školskom polroku sa deti venovali téme: **„výber povolania a rozvíjanie finančnej gramotnosti“**, pričom deti sa tu dozvedali o rôznych povolaniach zážitkovou formou a prostredníctvom rôznych aktivít si mohli povolanie vyskúšať. Deti si počas skupín mohli „zarobiť“ vlastnou snahou špeciálne „uliťácke mince“, za ktoré si na školského polroka mohli zakúpiť pomôcky do školy. V druhom polroku, ktorý prinášal množstvo zmien, sme vytvárali alternatívy ponúkajúce možnosti aktívneho trávenia voľného času, rozvíjania sociálnych zručností, kreativity, ale i uvoľnenia a psychickej pohody formou jednorazových podujatí - výletov, výchovných programov, či arteterapeutickými aktivitami.

SKUPINOVÉ STRETNUTIA pre deti vo veku 10-13 a 13-20 rokov

Zmyslom tejto aktivity je, že sa deti môžu stretávať so svojimi kamarátmi v bezpečnom a prijímajúcom prostredí a majú tak možnosť využiť svoj voľný čas efektívne a zmysluplne. V rámci stretnutí deti mali možnosť hrať sa spoločenské hry, počúvať hudbu, ale najmä mať kontakt s pracovníčkami, s ktorými sa mohli porozprávať či už individuálne alebo skupinovo na témy, ktoré ich zaujímali. Tieto skupinové stretnutia prispievajú aj k budovaniu vzťahu

medzi deťmi - stabilné a bezpečné rovesnícke vzťahy im potom pomáhajú vysporiadať sa lepšie s problémami, ktoré si zažívajú či už doma alebo v škole. Tiež majú prevenčný charakter.

Skupinové stretnutia pre tieto dve cieľové skupiny prebiehali v roku 2020 rozmanitou formou. Na začiatku roka (do marca 2020) boli realizované tradičnou formou skupinových aktivít v klubových priestoroch Komunitného centra Kopčany. Zmenou situácie sa transformovali aj skupinové aktivity. Ako sme už spomenuli, komunikácia s mládežou bola presunutá do online priestoru, pričom jej obsah tvorili rozhovory o zložitej spoločenskej situácii, izolácii, zatvorení škôl – dištančnom vzdelávaní, strese, frustrácii a napätí v domácom prostredí. Okrem online priestoru sme na skupinové aktivity využívali aj exteriér. Najmä počas letných mesiacov (jún – september) sme „klubové“ skupinové aktivity nahradili „outdoorovými“ aktivitami. Aktívnu ponuku voľnočasových aktivít sme sa snažili znižovať rizikové správanie, ktoré sa v dôsledku zníženia možností na trávenie voľného času začínalo objavovať v tínedžerských skupinách. Týmto spôsobom sa nám podarilo nielen udržať kontakt s týmito skupinami, ale aj sprostredkovať im nový zážitok, zmenu prostredia a zmysluplnú formu trávenia voľného času. Popri športovej aktivite, zameranej na rozvoj spolupráce, bol vytvorený priestor aj na individuálne rozhovory. Častou témou bol uplynulý školský polrok a tiež emócie spojené s online učením, ale aj s obavami ako to bude ďalej.

V nasledujúcich mesiacoch sme sa venovali drogovej prevencii vo forme workshopov pre malé skupinky detí a mladých ľudí. Zacielené boli na vekovú kategóriu 12-16 rokov, u ktorej sa predpokladalo zvýšené riziko experimentovania s rôznymi látkami práve v čase zatvorených škôl a sociálnej izolácie bez možnosti úniku zo sídliska a nudy. Témou workshopov bolo užívanie rôznych návykových látok (hlavne alkohol, cigarety, marihuana) a jeho dôsledky, ochrana pri sexe, prenos infekčných a krvou prenosných ochorení so zameraním na znižovanie rizík a spôsoby ochrany (napr. pri nájdení pohodených striekačiek na sídlisku). Efektivita harm-reduction prístupu sa ukázala v otvorenosti mladých ľudí pri zdieľaní vlastných skúseností, aktívnom zapájaní do procesu a upevnení vzťahov s pracovníkmi.

VÝCHOVNÉ PROGRAMY

Okrem pravidelných aktivít, sú pre deti a mladých ľudí veľmi dôležité aj mimoriadne aktivity, na ktoré sa môžu tešiť, ktoré im prinášajú motiváciu a slúžia aj na utužovanie vzťahov. Fungujú tiež ako forma zážitkového/neformálneho vzdelávania, z ktorého si deti a mladí ľudia často zapamätajú oveľa viac, než prostredníctvom klasického formálneho vzdelávania.

Tieto akcie sú dôležité aj na budovanie vzťahov medzi pracovníkmi/čkami a deťmi. Práve mimo svojho bežného priestoru sa deti oveľa viac otvárajú a začínajú hovoriť o svojich problémoch.

18/2/2020	Korčuľovanie pre deti zo skupiny 6- 10 rokov
27/6/2020	Splav Malého Dunaja s deťmi zo skupiny 6-10 rokov
6/7/ - 9/7/2020	Letný rozvojový pobyt s mladými ľuďmi v Štúrove
10/8/ - 13/8/2020	Letný rozvojový pobyt s deťmi na Duchonke
7/12/2020	Návšteva sv. Mikuláša v sídlisku Kopčany

PORADENSTVO – AMBULANTNÉ

Poradenské služby sú určené najmä mladým dospelým, alebo rodičom či blízkym osobám detí, ktoré navštevujú Komunitné centrum Kopčany, ale v prípade potreby aj samotným detským klientom. Klienti/ky vyhľadávajú pomoc najmä s písaním formálnych žiadostí, hľadaním práce, riešením finančných a iných problémov a tiež kvôli konzultáciám ohľadom výchovy,

či v prípade potreby zorientovať sa v sieti pomáhajúcich služieb. V odôvodnených prípadoch môžu využiť službu sprevádzania do inštitúcií alebo zdravotníckych zariadení.

Práve „ambulantné a online poradenstvo“ bola tento rok službou, ktorá prešla v Ulite najvýraznejšou transformáciou, po zrealizovaní už spomínaného prieskumu potrieb sme rozšírili časy, kedy nás mohli klienti po predchádzajúcej dohode vyhľadať na individuálne konzultácie. Vo výraznej miere ich využívali z dôvodu straty zamestnania, obavy zo straty bývania, chýbajúcich financií na nákup základných potravín a drogérie, či ochranných pomôcok. Okrem ambulantnej formy poradenstva prebiehala aj krízová intervencia a sprevádzanie klientov. Špecifickou formou pomoci bola potravinová a materiálna pomoc.

Vďaka získaným financiám od darcov a nadácií sme mali možnosť v rámci terénnej sociálnej práce distribuovať ochranné pomôcky (rúška a dezinfekciu) a v priestoroch Komunitného centra Kopčany distribuovať potravinové balíčky a oblečenie. V rámci potravinovej pomoci sme vďaka financiám získaným od individuálnych darcov, nadácií a neskôr aj s podporou mestskej časti spolu rozdali **160**

balíčkov 32 rodinám, ktoré boli v náročnej existenčnej situácii.

NOVÉ PRIESTORY

Na konci roku 2019 získalo občianske združenie Ulita do prenájmu od Magistrátu hl. mesta Bratislava voľné priestory, ktoré susedia s klubovými priestormi Komunitného centra Kopčany. Tieto priestory sme sa rozhodli zariadiť a využívať ako kanceláriu a zázemie pre pracovný tím a tiež ako poradenský priestor pre individuálnu prácu s klientami. Zároveň sa takto podarilo rozšíriť aj pôvodné priestory, v ktorých prebiehajú aktivity pre deti a mladých ľudí.

Dňa 5.3.2020 prebehlo slávnostné otvorenie nových rozšírených priestorov. Aj vďaka oddeleniu priestorov pre zamestnancov od priestoru pre aktivity s klientmi, sme v období najväčších krízových opatrení mohli pracovať bez výraznejších obmedzení – dokázali sme zabezpečiť bezpečný dezinfikovaný priestor pre obe zúčastnené strany a vykonávať tak svoju prácu. Viac fotiek z otvárania nových priestorov je možné nájsť napr. na stránke Dobrej krajiny: <https://www.dobrakrajina.sk/sk/clanok/ulita-v-case-corony-a-tiez-o-zmenach-co-sa-u-nas-udiali>

Aj vďaka podpore
z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho
rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

sme mohli zrealizovať vyššie spomenuté aktivity a udržať kontinuitu
práce v tejto lokalite.

ĎAKUJEME.

PROGRAMY PRE DETI A MLADÝCH ĽUDÍ NA SÍDLISKU KOPČANY

dopytovo-orientovaný projekt

TRVANIE PROJEKTU: 2017 – 2021

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

WWW.ESF.GOV.SK

WWW.EMPLOYMENT.GOV.SK

WWW.IA.GOV.SK

Implementačná agentúra Ministerstva práce,
sociálnych vecí a rodiny SR

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ
PROGRAM
ĽUDSKÉ
ZDROJE